

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugsėjo 9 d. Nr. 21RE2-418 (AG2-355/14-2026)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės, Ingos Drąsutavičienės,

2026 m. rugsėjo 9 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos neveikimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Palangos miesto savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija), kuriuo pareiškėja prašo pripažinti neteisėtą Palangos miesto savivaldybės administracijos neveikimą — 2026 m. gegužės 15 d. pranešimo (reg. Nr. (8.6 Mr.) D1-1983) neišnagrinėjimą ir administracinio sprendimo nepriėmimą per Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI) 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą ir įpareigoti Palangos miesto savivaldybės administraciją nedelsiant išnagrinėti 2026 m. gegužės 15 d. pranešimą (reg. Nr. (8.6 Mr.) D1-1983) ir priimti motyvuotą procesinį sprendimą, pasisakant dėl visų pranešime suformuluotų reikalavimų.

Pareiškėja skunde nurodo, kad 2026 m. birželio 15 d. kreipėsi į Administraciją su pranešimu (reg. Nr. (8.6 Mr.) D1-1983) dėl gyvenamosios paskirties pastato (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*), esančio *(duomenys neskelbtini)*, naudojimo ne pagal paskirtį (toliau – ir Pranešimas). Pranešime nurodė, kad minėtame gyvenamosios paskirties pastate vykdoma komercinė veikla, pažeidžiant teisės aktuose nustatytą statinio naudojimo paskirtį, bei pateikė nurodytas aplinkybes pagrindžiančius įrodymus (skelbimų nuorodas). Pažymi, jog kartu pateikė prašymą atlikti tyrimą bei pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 359 straipsnį. Teigia, jog VAI 10 straipsnio 4 dalyje nustatytas 20 darbo dienų Pranešimo nagrinėjimo terminas pasibaigė 2026 m. liepos 15 d., tačiau per šį terminą Administracija jokio administracinio sprendimo nepriėmė, atsakymo nepateikė ir termino motyvuotai nepratęsė. Nurodo, jog tik po pakartotinio kreipimosi (2026 m. liepos 30 d.) Administracija pateikė 2026 m. rugpjūčio 4 d. atsakymą Nr. (8.6 Mr) D3-3433, kuris yra tik informacinio pobūdžio, jame nėra jokio procesinio sprendimo dėl ANK teisenos pradėjimo ar atsisakymo ją pradėti, nenurodyti faktiniai ir teisiniai pagrindai bei apskundimo tvarka (pažeisti VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimai).

Dėl Administracijos pareigos atlikti statinio priežiūrą ir pradėti ANK teiseną pareiškėja skunde Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies, ANK 589 straipsnio 89 punkto, 359 straipsnio, 590 straipsnio 2 dalies pagrindu nurodo, kad statinių naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos ir ši funkcija apima savivaldybių administracijų pareigą tikrinti, kaip statinių naudotojai laikosi statinių naudojimo reikalavimų (įskaitant naudojimą pagal paskirtį), bei

fiksuoti nustatytus pažeidimus, administracinio nusižengimo teiseną pradėti gavus asmens pranešimą ar skundą, kuriame užfiksuoti administracinio nusižengimo požymiai.

Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų Nekilnojamojo turto kadastro objektų (inžinerinių statinių) formavimo tvarka“ (pastaba, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-971, toliau – ir STR 1.07.03:2017) nuostatų taikymo pažymi, kad Administracija savo neveikimą bei delsimą nepagrįstai grindžia STR 1.07.03:2017 104.1 papunkčiu. Teigia, jog šis reglamentas gautų skundų nagrinėjimą tiesiogiai nukreipia į VAĮ (STR 1.07.03:2017 106.3 papunktis), todėl Administracijos nurodytas teisės aktas nepateisina jos pačios veiksmų vilkinimo ir delsimo, o atvirkščiai – įpareigoja patikrinimą atlikti operatyviai ir įstatymo nustatytais terminais.

Dėl imperatyvių VAĮ terminų ir viešojo administravimo principų pažeidimo VAĮ 10 straipsnio 4 dalies pagrindu teigia, kad įstatymo nustatytas terminas yra imperatyvus, o didelis Administracijos darbo krūvis ar vidinės organizacinės problemos negali būti teisėtu pagrindu pažeisti įstatymus ar nevykdyti viešųjų funkcijų. Pažymi, jog Administracija, neatlikdama patikrinimo ir nepriimdama procesinio sprendimo, pažeidė VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus efektyvumo, įstatymo viršenybės ir objektyvumo principus. Nurodo, jog Pranešimas nebuvo išnagrinėtas operatyviai, o jo tyrimas atidėtas neapibrėžtam laikotarpiui, taip išvengiant tiesioginių pareigų vykdymo. Teigia, kad Administracija atsisakė priimti teisiškai pagrįstą procedūrinį sprendimą ir apsiribojo tik informacinio pobūdžio raštu. Nurodo, jog tokiu sąmoningu neveikimu Administracija tikslingai siekia išlaukti kurortinio sezono pabaigos, kad pažeidėjas nekliudomai baigtų komercinę veiklą, o pačios institucijos atliekama priežiūros funkcija būtų sąmoningai paversta tik formalia ir jokios teisinės ar praktinės prasmės neturinčia deklaracija.

Atsakovė Palangos miesto savivaldybės administracija Komisijai pateikė atsiliepimą, kuriuo prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Palangos miesto savivaldybės administracija pažymi, jog į Pranešimą apie galimą administracinį nusižengimą ir prašymą pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 359 straipsnį buvo atsakyta 2026 m. rugpjūčio 4 d. raštu Nr. (8.6 Mr) D3-3433. Nurodo, kad Pranešimas buvo apie administracinį nusižengimą, todėl kompleksiskai turi būti taikomas ne tik VAĮ, bet ir ANK. Pažymi, jog pareiškėjai buvo atsakyta, kad vadovaujantis STR 1.07.03:2017 104.1 papunkčiu yra sudarytas statinių naudotojų sąrašas ir preliminaros tikrinimo datos, taip pat nurodyta, jog prašomas patikrinti pastatas (*duomenys neskelbtini*), bus tikrinamas išimties, neplanine tvarka 2026 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais. Nurodo, jog vadovaujantis ANK 39 straipsniu, nusižengimas gali būti tiriamas ir administracinė nuobauda gali būti paskirta ne vėliau kaip per dvejus metus nuo administracinio nusižengimo padarymo dienos. Teigia, kad Palangos miesto savivaldybėje vasaros sezono metu padaroma tūkstančiai įvairiausių administracinių nusižengimų, vasarą gauti pranešimai apie pažeidimus yra nagrinėjami visą žiemą, surinkus medžiagą, yra surašomi administracinio nusižengimo protokolai. Atsakovė teigia, kad šiuo atveju pareiškėja siekia, jog pagal jos Pranešimą išimties tvarka nedelsiant būtų surinkta visa medžiaga ir surašytas administracinio nusižengimo protokolai, tačiau pagal ANK 39 straipsnį, paskirtas tarnautojas turi teisę pranešimą nagrinėti ilgesnį laiką nei 20 darbo dienų ir pagal surinktą medžiagą priimti vieną iš ANK numatytų sprendimų. Nurodo, jog pagal teismų praktiką savivaldybės administracijos tarnautojai privalo visapusiškai ir objektyviai ištirti bylos aplinkybes (ANK 567, 569, 571 straipsniai). Teigia, kad skirtingai nei teigia pareiškėja, pagal ANK 590 straipsnį dėl administracinio nusižengimo teisenos pradžios specialus procesinis dokumentas nerašomas. Nurodo, jog pareiškėjai buvo atsakyta, kad apie atliktų patikrinimų rezultatus ji bus informuota atskiru raštu. Pareiškėjai neatsakyta, kad jos Pranešimo tyrimas nutrauktas ar panašiai. Kadangi pranešimų apie įvairiausių pažeidimus Palangoje per vasaros sezoną yra gaunami šimtai, pareiškėja neturi išimtinės teisės reikalauti, kad būtent jos Pranešimas būtų išnagrinėtas ir ANK numatytas sprendimas priimtas ne pagal ANK, o pagal VAĮ (per 20 darbo dienų). Teigia, kad pagal tokią ydingą praktiką, bet kuris asmuo iš tūkstančių pranešimų turėtų teisę reikalauti, kad jo pranešimas būtų išnagrinėtas nedelsiant. Nurodo, jog pareiškėjai negali būti daromos išimties,

negali būti pažeidžiami ANK 567 ir 571 straipsniuose įtvirtinti principai, o pagal teismų praktiką tai, kad atsakymas netenkina pareiškėjos lūkesčių, negali būti pagrindas skundai patenkinti.

Atsakovė nurodo, jog yra rašytinis įrodymas, kad į pareiškėjos Pranešimą yra atsakyta 2026 m. rugpjūčio 4 d. raštu Nr. (8.6 Mr) D3-3433, o Komisija nenustatinėja juridinę reikšmę turinčių faktų, kaip prašoma nustatyti, esą apie Pranešimo neišnagrinėjimą ir administracinio sprendimo nepriėmimą. Teigia, jog Pranešimu pareiškėja prašė priimti sprendimą pagal ANK, todėl taikytini ANK numatyti terminai, o šioje byloje pareiškėja prašo priimti sprendimą pagal VAĮ per 20 darbo dienų. Pažymi, kad Administracija neturi tiek resursų, kad per vasarą gautus šimtus pranešimų išnagrinėtų nedelsiant, ne ANK, bet VAĮ numatytais terminais. Nurodo, jog administracinio nusižengimo tyrimo proceso metu nėra pagrindo taikyti VAĮ numatytų terminų, nes galioja *lex specialis* (lot. Specialusis įstatymas) principas.

Apie posėdžio vietą ir laiką bylos šalys informuotos tinkamai. Pareiškėja 2026 m. rugpjūčio 23 d. pranešimu Komisiją informavo, kad prašo bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, jai nedalyvaujant. Atsakovė atsiliepimu sutiko, kad byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 7 dalimi, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, bylos šalims nedalyvaujant.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos neveikimo ir įpareigojimo Palangos miesto savivaldybės administraciją nedelsiant išnagrinėti pareiškėjos Pranešimą ir priimti motyvuotą procesinį sprendimą, pasisakant dėl visų pranešime suformuluotų reikalavimų, pagrįstumo.

Nustatyta, jog pareiškėja 2026 m. birželio 10 d. pareiškimu dėl statinio naudojimo ne pagal paskirtį kreipėsi į Administraciją ir prašė: 1. pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 359 straipsnį dėl Y. Y. nuosavybės teise priklausančio pastato (unikalus Nr. *(duomenys neskkelbtini)*), esančio *(duomenys neskkelbtini)*, naudojimo ne pagal paskirtį ir, nustačius pažeidimo požymius, taikyti administracinę atsakomybę Y. Y.; 2. Įpareigoti savininką Y. Y. nutraukti neteisėtą pastato naudojimą; 3. Apie patikrinimo rezultatus ir priimtus sprendimus pranešti pareiškėjai raštu per teisės aktų nustatytus terminus (el. paštu *(duomenys neskkelbtini)*). Pranešime pareiškėja nurodė, kad ji yra žemės sklypo (unikalus Nr. *(duomenys neskkelbtini)*), esančio adresu *(duomenys neskkelbtini)*, bendrasavininkė ir naudotoja. Nekilnojamojo turto registre (toliau – ir NTR) šio žemės sklypo naudojimo būdas įregistruotas kaip gyvenamosios teritorijos (mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos). Nurodė, jog šiame sklype esantis pastatas (unikalus Nr. *(duomenys neskkelbtini)*), toliau – ir Pastatas) nuosavybės teise priklauso *(duomenys neskkelbtini)*, pagal NTR duomenis jo pagrindinė naudojimo paskirtis yra vienbutis gyvenamasis namas, tačiau Pastate faktiškai vykdoma nepertraukiama ūkinė-komercinė trumpalaikio apgyvendinimo veikla (EVRK (pastaba, Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, toliau – ir EVRK) kodas *(duomenys neskkelbtini)* „Apgyvendinimo veikla trumpam laikotarpiui“). Nurodė, kad Pastatas faktiškai išskirstytas į 4–5 atskirus apgyvendinimo numerius, kurie už atlygį nuolat nuomojami besikeičiantiems tretiesiems asmenims (svečiams). Ši komercinė veikla yra viešai reklamuojama interneto platformose. Pažymėjo, jog pridedamose internetinių skelbimų nuorodose užfiksuoti duomenys objektyviai įrodo, jog Pastatas yra naudojamas išskirtinai kaip komercinis viešojo apgyvendinimo objektas, o ne kaip vienbutis gyvenamasis namas, remiantis šiais požymiais: (i) skelbimuose siūloma vienu metu užsisakyti skirtingus izoliuotus numerius / apartamentus tame pačiame Pastate, kas atitinka viešbučio, o ne vienbučio namo funkcinių turinių; (ii) viešbučio tipo servisas – skelbimuose nurodytos griežtos *Check-in / Check-out* valandos (būdinga tik trumpalaikio, viešojo apgyvendinimo sektoriui), kainos nurodomos už parą, užsakymų atšaukimo taisyklės ir kainodara už parą, kas pagal EVRK klasifikatorių priskiriama apgyvendinimo paslaugų veiklai (EVRK kodas *(duomenys neskkelbtini)*); (iii) sistemiškumas ir tęstinumas – portalų (pvz., „*(duomenys neskkelbtini)*“, „*(duomenys neskkelbtini)*“) atsiliepimų skiltyse esanti chronologinė svečių atsiliepimų istorija įrodo, kad Pastatas komerciniais tikslais eksploatuojamas nepertraukiamai, nuolat keičiantis klientams; (iv) viešasis pobūdis – aktyvi momentinio užsakymo sistema, pagal pasirenkamas dienas kalendoriuje,

užtikrina prieigą prie turto neapibrėžtam trečiųjų asmenų (turistų) ratui, todėl Pastatas faktiškai atitinka Statybos įstatymo 2 straipsnio 110 dalyje įtvirtintą viešojo pastato sąvoką, kurio veikla gyvenamosios paskirties žemėje ir statinyje be paskirties pakeitimo yra draudžiama; (v) objektas turi komercinį pavadinimą „(duomenys neskelbtini)“, objektas registruotas tarptautiniuose turizmo portaluose (kaip „(duomenys neskelbtini)“, „(duomenys neskelbtini)“, „(duomenys neskelbtini)“) įrodo ūkinės-komercinės veiklos faktą. Pažymėjo, kad interneto svetainėse šis objektas reklamuojamas pavadinimu „(duomenys neskelbtini)“, nurodant adresą (duomenys neskelbtini), t. y. alternatyvius adresus skelbimuose naudojamas galimai klaidinančiai, manytina, siekiant nuslėpti gyvenamosios paskirties statinyje vykdomą komercinę, viešosios paskirties apgyvendinimo veiklą. Pareiškėja išdėstė teisinį pažeidimo pagrindą: Statybos įstatymo 47 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 2 straipsnio 110 punktas, Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713, 4 punktas, Statinio (jo patalpų) naudojimo ne pagal paskirtį atvejų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. 1178, Žemės įstatymo 21 straipsnis, ANK 359 straipsnis. Pranešime konstatavo, kad faktinis patalpų naudojimas trumpalaikio apgyvendinimo veiklai, teisės aktų nustatyta tvarka nepakeitus statinio paskirties, iš esmės keičia turto funkcinį pobūdį (pastato ir žemės sklypo), daro neigiamą poveikį bendrai gyvenamajai aplinkai bei pažeidžia norminiuose aktuose įtvirtintas saugias visuomenės gyvenimo ir veiklos sąlygas. Teigė, kad toks naudojimas lemia vykdomos veiklos neteisėtumą bei tiesiogiai pažeidžia imperatyvias viešosios teisės nuostatas, įpareigojančias statinį naudoti tik pagal jo registruotą paskirtį, atitinkamai, ANK įtvirtintos sankcijos patvirtina šios veikos priešingumą teisei ir numato būtinybę taikyti administracinio poveikio priemones, siekiant užkardyti tęsiamus neteisėtus veiksmus bei užtikrinti viešosios tvarkos ir teisėtumo atkūrimą. Nurodė, kad pagal Statybos įstatymo 49 straipsnį, statinių naudojimo priežiūra priskirtina savivaldybės kompetencijai, pagal kurią savivaldybės administracija privalo tikrinti, ar statiniai naudojami pagal paskirtį, ir fiksuoti pažeidimus.

Pareiškėja 2026 m. liepos 30 d. pakartotinai kreipėsi į Administraciją, nurodydama, kad 2026 m. birželio 15 d. Administracijoje buvo užregistruotas jos Pranešimas, kurio nagrinėjimo terminas, vadovaujantis VAI 10 straipsnio 4 d., pasibaigė 2026 m. liepos 15 d., tačiau pareiškėja dar nėra gavusi jokios informacijos apie priimtus sprendimus ar atliktus veiksmus. Atsižvelgdama į tai, prašė nedelsiant pateikti Pranešimo nagrinėjimo rezultatą ir priimtą sprendimą bei informuoti, kokie konkretūs veiksmai buvo atlikti nagrinėjant jos Pranešimą. Informavo, kad negavus atsakymo, bus priversta kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigą dėl biurokratizmo ir pareigūnų piktnaudžiavimo, taip pat į kitas kompetentingas institucijas dėl savivaldybės administracijos veiksmų (neveikimo) ir sprendimų priėmimo vilkinimo.

Administracija 2026 m. rugpjūčio 4 d. raštu Nr. (8.4 Mr) D3-3433 „Dėl (duomenys neskelbtini) statinio patikrinimo“ (toliau – ir Raštas) atsakė į pareiškėjos Pranešimą. Raštu, Statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punkto, STR 1.07.03:2017 104.1 papunkčio pagrindu, informavo, kad kasmet yra sudaromas Statinių naudotojų sąrašas (žurnalas) (toliau – ir Sąrašas) ir numatomos tikrinamų statinių preliminaros tikrinimo datos. 2026 m. tikrinamų objektų Sąrašas Administracijos direktoriaus patvirtintas 2026 m. vasario 9 d. Atsakovė nurodė, jog vadovaujantis tuo, kad pastaruoju metu iš įvairių pareiškėjų ir institucijų gaunama daug pranešimų apie poreikį atlikti pastatų ir patalpų naudojimo pagal paskirtį patikrinimus, neturi galimybės neplanine tvarka patikrinti didelį kiekį pastatų. Informavo, jog Pastatą tikrins artimiausiu galimu terminu neplanine tvarka 2026 m. rugpjūčio–rugsėjo mėn., apie patikrinimų rezultatus informuos atskiru raštu po patikrinimų atlikimo ir aktų surašymo.

Pareiškėja skundu kreipėsi į Komisiją ir teigia, kad atsakovė neveikia, vilkina atlikti viešojo administravimo funkcijas pagal jos Pareiškimą.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinta, jog viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. sausio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶⁰²-84/2012). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad vilkinimas atlikti veiksmus yra, kai viešojo administravimo subjektas neatlieka visų

ar dalies veiksmų, kuriuos jam priskirta atlikti. Šiuo atveju bylos nagrinėjimo dalyką sudaro aplinkybių, ar viešojo administravimo subjektas buvo kompetentingas atlikti tam tikrus veiksmus, ar jam priskirtus klausimus sprendė įstatymų nustatyta tvarka ir laiku, nustatymas (žr., pvz., 2003 m. birželio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁸-406/2003, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenį Nr. 4, 296 p.). Išdėstytu pagrindu, Komisija nagrinėjamoje byloje spęs ar atsakovė buvo kompetentinga atlikti pareiškėjos Pareiškimu prašytus atlikti veiksmus, ar jai priskirtus klausimus sprendė įstatymų nustatyta tvarka ir laiku.

Ginčo santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Statybos įstatymas, Statybos techninis reglamentas STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų Nekilnojamojo turto kadastro objektų (inžinerinių statinių) formavimo tvarka“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-971, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija, toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAI, atsakovei taikytinos VAI normos, kurios garantuoja įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus (VAI 1 straipsnio 1 dalis). Viešojo administravimo subjekto veiklai keliamas įstatymo viršenybės principas įpareigoja viešojo administravimo subjektus veikti taip, kad jų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Pažymėtina, jog atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAI 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Vadovaujantis VAI 10 straipsnio 4 dalimi, viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. <...> Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

Minėta, jog pareiškėja Pranešimu kreipėsi į atsakovę iš esmės dėl Pastato naudojimo ne pagal paskirtį patikrinimo bei, nustačius pažeidimus, atsakomybės taikymo. Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo, jog vadovaujantis Statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu, statinių (nenurodytų Statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose) naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos. Taigi, pareiškėjos Pareiškimas buvo pateiktas tinkamam subjektui, o atsakovei, atitinkamai, kilo pareiga šį Pranešimą išnagrinėti ir atsakyti į jį pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Statybos įstatymo 49 straipsnio 2 dalimi nustatyta, kad statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai tikrina, kaip statinių naudotojai vykdo Statybos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus, taip pat ar naudojant statinius laikomasi architektūros kokybės gairių. Viešojo administravimo subjektas, atliekantis statinio naudojimo priežiūrą, turi teisę ANK nustatytais atvejais ir tvarka surašyti administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas arba teikti administracinių nusižengimų bylas teismui (Statybos įstatymo 49 straipsnio 3 dalies 4 punktas). Statinių naudojimo priežiūros atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras (Statybos įstatymo 49 straipsnio 6 dalis). Tokia tvarka nustatyta STR 1.07.03:2017.

Nagrinėjamo ginčo atžvilgiu aktualios STR 1.07.03:2017 105 bei 106 punktų nuostatos. Vadovaujantis STR 1.07.03:2017 105 punktu, savivaldybių administracijos turi atlikti konkrečių statinių (jo dalių) naudojimo priežiūrą vietoje: į Naudotojų sąrašą įrašytų statinių, kurie įtraukti į subjektų patvirtintus statinių metinius Naudojimo priežiūros planus, rengiamus vadovaujantis VAI

nuostatomis, skirtomis planiniams ūkio subjektų veiklos patikrinimams (šis reikalavimas netaikomas ypatingiesiems statiniams, kurie priskiriami ypatingųjų statinių kategorijai todėl, kad jie yra kultūros paveldo statiniai); naudojamo statinio, kuriame įvyko avarija ir (ar) nustatyta jos grėsmė, pastebėtos deformacijos ir (ar) gautas pranešimas dėl jų, ar kai yra prielaidų, kad stichinių nelaimių ir (ar) ekstremalių įvykių metu pažeisti esminiai statinių reikalavimai; statinio, dėl kurio gautas skundas, prašymas ar pranešimas apie techninės priežiūros nevykdymą ir (ar) netinkamą vykdymą (105.1 papunktis); Kultūros paveldo statinių, įrašytų į Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos sudarytą ir patvirtintą kultūros paveldo objektų, kurių naudojimo priežiūrą atliekantys subjektai turi atlikti šių statinių priežiūrą vietoje ne rečiau kaip kartą per metus, sąrašą, – ne rečiau kaip vieną kartą per metus (105.2 papunktis); kitų, 105.1 ir 105.2 papunkčiuose nenurodytų statinių, – priklausomai nuo turimų duomenų ar (ir) informacijos apie statinio techninę būklę ir įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymąsi naudojant šį statinį (105.3 papunktis). Savivaldybių administracijos konkretaus statinio (jo dalies) priežiūrą vietoje gali atlikti dažniau, nei nurodyta šio STR 1.07.03:2017 105 punkte, kai: tokį sprendimą priėmė pats subjektas; šiame papunktyje nurodytas sprendimas įforminamas raštu subjekto įsakymu, potvarkiu, pavedimu ar kitu tvarkomuoju dokumentu, numatytu jo veiklos nuostatuose ar įsteigimo dokumentuose (106.1 papunktis); įvyko naudojamo statinio avarija ar yra nustatyta jos grėsmė, pastebėtos statinio deformacijos, yra prielaidų, kad stichinių nelaimių ar kitų ekstremaliųjų įvykių metu pažeisti esminiai statinio reikalavimai (106.2 papunktis); gautas skundas, prašymas ar pranešimas dėl statinių priežiūros, kuris nagrinėjamas VAĮ nustatyta tvarka ir terminais (106.3 papunktis). Byloje nėra duomenų, kad Pastatas atsakovės būtų įtrauktas į Sąrašą, todėl sprendžina, jog pareiškėjos Pareiškimo nagrinėjimui taikytinas STR 1.07.03:2017 106.3 papunktis ir VAĮ nustatyta tvarka bei terminai, t. y. administracinis sprendimas dėl Pranešimo turėjo būti priimtas per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos, o dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinio sprendimo nepriėmus, ne ilgiau kaip 10 darbo dienų pratęstą terminą.

Nagrinėjant administracinį ginčą nustatyta, jog pareiškėjos Pranešimą atsakovė gavo ir užregistravo 2026 m. birželio 15 d. Taigi, vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalimi, administracinis sprendimas turėjo būti priimtas iki 2026 m. liepos 15 d. (terminą pratęsus – iki 2026 m. liepos 29 d.). Bylos duomenys patvirtina, jog pareiškėja 2026 m. liepos 30 d. pakartotinai kreipėsi į atsakovę, nes administracinio sprendimo į Pareiškimą nebuvo gavusi. Byloje taip pat nėra duomenų apie Pranešimo nagrinėjimo termino pratęsimą bei jo priežastis. Nustatytų faktinių ir teisinių aplinkybių pagrindu, pagrįstais vertintini pareiškėjos skundo argumentai, kad atsakovė pažeidė VAĮ nustatytus terminus administraciniam sprendimui priimti, nes administracinis sprendimas iki 2026 m. liepos 29 d. nebuvo priimtas, kaip tai nustatyta VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje. Tokie atsakovės veiksmai nedera su viešojo administravimo subjektams keliamu gero viešojo administravimo, įstatymo viršenybės bei kitais bei kitais VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintais principais.

Atmestini, kaip nepagrįsti atsakovės atsiliepimo argumentai, kad ginčo atžvilgiu taikytini ANK nustatyti terminai, nes kaip jau minėta, STR 1.07.03:2017 106.3 papunktis įpareigoja atsakovę skundus, prašymus ar pranešimus dėl statinių priežiūros nagrinėti VAĮ nustatyta tvarka ir terminais. Viešojo administravimo subjekto, atliekančio statinio naudojimo priežiūrą, teisė ANK nustatytais atvejais ir tvarka vykdyti administracinių nusižengimų teiseną (Statybos įstatymo 49 straipsnio 3 dalies 4 punktas), nepaneigia pareiškėjos teisės į įstatymais pagrįstą ir objektyvų Pranešimo nagrinėjimą VAĮ nustatyta tvarka ir terminais (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, STR 1.07.03:2017 106.3 papunktis). Nagrinėjamu atveju, atsakovė neatliko jokių veiksmų (nei VAĮ, nei ANK pagrindu), kuriais būtų objektyviai nustatyta veika, už kurios padarymą atsakomybė nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, ir dėl ko būtų pagrindas atsakovei atlikti administracinio nusižengimo tyrimą ir administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK nustatytas taisykles.

Į bylą pateiktas atsakovės 2026 m. rugpjūčio 4 d. raštas Nr. (8.4 Mr) D3-3433 „Dėl (*duomenys neskelbtini*) statinio patikrinimo“, kuriuo atsakovė informavo, jog Pastato naudojimo pagal paskirtį patikrinimas bus atliekamas neplanine tvarka 2026 m. rugpjūčio–rugsėjo mėnesį, apie patikrinimo rezultatus pareiškėja bus informuota atskiru raštu. Komisija, byloje nustatytų aplinkybių pagrindu, sprendžia, kad Raštu iš esmės patvirtinama aukščiau padaryta išvada, jog atsakovė jokių veiksmų pagal kompetenciją neatliko, administracinio sprendimo pareiškėjos Pranešimo pagrindu nepriėmė.

Pareiškėjos skunde bei paaiškinimuose išdėstytų argumentų, nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu Komisija sprendžia, jog atsakovė nesilaikė aukščiau aptartų, teisės normomis nustatytų pareigų ir neužtikrino pagrįsto, objektyvaus ir savalaikio pareiškėjos Pranešimo nagrinėjimo (VAĮ 1, 10 straipsnio 4 dalis, 11 straipsniai, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės 45 punktas, STR 1.07.03:2017 106.3 papunktis).

Minėta, jog pareiškėja skundu prašo pripažinti neteisėtu Administracijos neveikimą — Pranešimo neišnagrinėjimą ir administracinio sprendimo nepriėmimą per VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą ir įpareigoti Administraciją nedelsiant išnagrinėti Pranešimą ir priimti motyvuotą procesinį sprendimą, pasisakant dėl visų Pranešime suformuluotų reikalavimų. Pareiškėjos skundo reikalavimų pagrindu pažymėtina, jog administracinių teismų (taikytina ir Komisijai) kompetencijai nepriskirtinas nagrinėjimas skundų, prašymų, kuriais siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrų juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų konstatavimo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-1062-552/2015), o taip pat Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje, dėl ko negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti neatliktais teisės aktų nustatyta tvarka. Išdėstytu pagrindu, pareiškėjos skundo reikalavimai tenkintini iš dalies, t. y. atsakovė įpareigotina išnagrinėti pareiškėjos Pranešimą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 4 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Įpareigoti Palangos miesto savivaldybės administraciją išnagrinėti pareiškėjos X. Y. 2026 m. birželio 10 d. pareiškimą dėl statinio naudojimo ne pagal paskirtį (reg. 2026 m. birželio 15 d. Nr. (8.6 Mr) D1-1983) ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Inga Drąsutavičienė